

EEN TUIN MET WARME AARDE

**toneelspel in
veertien taferelen**

van

Luc van den Briele

Contact met de auteur :

luc.vandenbriele@telenet.be

e e n t u i n m e t w a r m e a a r d e

Personen:

een dichter (die ook wel eens Napoleon, wetenschappelijk assistent en griffier is)

een prostituee (die ook wel eens een wetenschappelijk assistente is)

een nar (die ook wel eens generaal, vader Overheid en dokter is)

een jonge vrouw (die ook wel eens officier van de vrouwelijke weermacht is)

een dikke man (die een Napoleonhoed krijgt)

een magere man (die een cowboyhoed krijgt)

een oude vrouw (die in een rolstoel zit)

Decor:

een kale ruimte met twee tafels en drie stoelen

**op de achtergrond: een muur en een licht- en klankbox
(of iets dat daar op lijkt)**

Korte inhoud:

Een wat absurdistisch toneelspel waarin een nar ook wel eens generaal, vader Overheid en wetsdokter speelt, waarin een al dan niet vermoorde vrouw op zoek gaat naar een vergeldingswapen maar daarna met een magere en een dikke moordenaar in een vaderlandse parademars stapt, waarin een oude (en in een rolstoel zittende) vrouw ter dood veroordeeld wordt omdat de sociale zekerheid er niet meer voor betalen wil en waarin een maatschappelijk wat schizofrene dichter bij een prostituee op zoek gaat naar de echte en enige tuin met warme aarde.

Een satire op hedendaagse én eeuwige toestanden waarin zowel een Napoleon- als een cowboyhoed en een tulband opduiken. En met tussen al dat geweld: poëtische stilten om over een en ander na te denken, om zelf ook een weg te vinden naar de tuin van de warme liefde.

EERSTE TAFEREEL

met de Dichter, de Prostituee en de Nar

*Witte schimmen lijken het.
Een woordeloze aanwezigheid op de achtergrond.
Soms fladderen hun handen als trage vogels in de mist.*

Ergens schreeuwt een kind.

*De langharige dichter ontwaakt uit zijn droeve dromen
en ontvouwt rollen wit papier.*

*De bleke prostituee leunt tegen de muur;
ze zoekt naar sigaretten, maar vindt er geen
en ze steekt dan maar een muntebol in de mond.
Ze zucht en zucht en zucht,
kijkt naar links en naar rechts. En wacht.*

De nar trekt grimassen en luidt de bel.

TWEEDE TAFEREEL

met de Dichter, de Nar, de Dikke Man, de Jonge Vrouw, de Magere Man, de Oude Vrouw en de Prostituee

*Het lijkt een stormloop.
Ze doen alsof er een gebrek aan stoelen is,
duwen elkaar met de ellebogen weg,
lopen dicht en nar haast omver,
vechten om de eerste stoel
en zetten zich dan neer en zwijgen,
staren met grote ogen naar het publiek in de zaal.
Op de eerste stoel zit de dikke man in burgerpak,
schijnbaar zelfzeker, maar op zijn hoede
voor onverwachte valstrikken.
Naast hem zit de jonge vrouw in een kort en dun kleedje,
af en toe bibberend van kou en inwendig ongenoegen.
En op de derde stoel zit de magere man in grijze stofjas,
naar links en rechts kijkend,
met de ogen smekend om opheldering.
Op de achtergrond verschijnt de oude vrouw in haar rolstoel.
Ze klaagt, stoot moeizaam klanken uit,
snokt aan de wielen maar geraakt met moeite vooruit.
De prostituee vloekt en zichtbaar tegen haar zin
rolt ze de oude vrouw naast de magere man.*

PROSTITUEE:

En hou je nu maar kalm, ik heb geen tijd
om elke dag naar je om te kijken.
De tijden zijn slecht.

Veel vis is er niet te vangen.
Gisteren niet en vandaag niet
en wat zal het morgen zijn?
Op mijn net zit trouwens grote sleet.
(*na een poos*) Eigenlijk mag je blij zijn
dat je bijna dood bent,
moeder.

DERDE TAFEREEL

**met de Nar, de Prostituee, de Dichter, de Jonge Vrouw,
de wezenloos voor zich uitkijkende Oude Vrouw en de
passief op hun stoel zittende Dikke en Magere Man**

*Weer luidt de nar de bel.
De prostituee gaat terug naar de muur,
wandelt daar op en neer,
lonkt naar de dichter
die op handen en voeten
de rollen wit papier bekruipt
en af en toe schrijft.*

DICHTER:

Dichten is zwanger zijn,
is de warmte voelen
van de ongeboren moeder
die sluimert in het bloed
van de zoon die baren gaat,
die in de weemoed van de witte lakens
zijn krakend lichaam offert
op het altaar van de tijd.

*De jonge vrouw op de stoel heeft
een korte hysterische lachbui.*

PROSTITUEE:

(*tot de dichter*) Heb jij wel kloten aan je lijf?

DICHTER:

(tot het papier) Kloten?

PROSTITUEE:

Ja. Kloten.

DICHTER:

Ooit had ik een lief.
En dan nog een en nog een.
Een Maria en een Magda en een Lena.
Een Maria Magdalena.

Soms waren hun dijen koud en roerloos,
maar toch wou ik ze beminnen
en proeven van hun zoet-en-zoute dauw.

(na een poos) En soms waren ze warm.
Dan spraken ze fluisterwoordjes in mijn oor.
Werden mijn muze.
Een vlinder in mijn tuin.

Of ik werd hun vis.
De meermin van hun wijde zee.

PROSTITUEE:

In zeldzame momenten
heb ik nog warme dijen.
De schijtmeneren met hun variaties
van voor en achter en van zus en zo,
die moet ik dan niet.
Een stevige arbeider
met de verse geur van pils
nog tussen de tanden
is dan welkom.
Het piepen van het bed
duurt dan veel te kort,
denk ik soms.
Maar denken is niet goed, zeggen de narren
in hun wetten en decreten.
Je kan er natuurlijk over dromen.
(met de punt van haar schoen de dichter kittelend)
Maar dromen doen de dichters wel.
Die hebben tijd en krijgen er subsidies voor.

DICHTER:

(met de uitgestoken hand van een bedelaar)
Soms valt van de narrentafel een kruimel,
zo klein, dat hij in het niets verdwijnt
zodra je er naar kijkt.

VIERDE TAFEREEL

**met de Nar (die de Generaal wordt), de Dichter,
de Dikke Man, de Jonge Vrouw, de Magere Man,
de Oude Vrouw en de Prostituee**

*De nar luidt de bel,
neemt de zotskap af en zet
de rijkversierde kepie van de generaal op.
Ook zijn vest trekt hij dan aan.
Hij kucht,
loopt dan militair gewichtig,
met door jicht en geheime ziekten
wel wat ingehouden paradepas,
op en neer en neemt de dertig maal
vergotende loep.
De in de weg zittende dichter
wordt geslagen, geschopt,
voor dood achtergelaten.
Met een tot glimlach gesmede grijns
zoekt hij in een dik boek
naar oude wetten en decreten
en bestudeert (met de loep)
de achterhoofden
van de vier stoelenzitters.
Bij de dikke man slaakt hij verheugde kreten,
het hoofd van de jonge vrouw besnuffelt hij
met ronde ogen en kwijlende mond.
De magere man wordt
op de schedel geklopt tot hij tiktakt.
De oude vrouw bekijkt hij nauwelijks.
Hij gaat naar de tafel en bestudeert nog
eens de oude wetten in het dikke boek.
De halfdode dichter richt zich op.*

DICHTER:

Soms staan we voor de ochtendspiegel
en zien daarin hoe wij een verdomde,
domverdomde generaal geworden zijn.

*De halfdode dichter kruipt
tot bij de prostituee.
Eerst wijst ze hem af, dan wordt ze
door een vreemd medelijden bewogen.
Ze wast zijn wonden, kamt zijn haar,
troost hem als een van honger
en pijn huilende baby.
En legt hem dan aan de borst,
waar hij zich gretig voedt.
Het hoofd van de dichter
wiegt ze dan heen en weer.
Ze zingt een slaapliedje, heel teder.
En droomt verboden dromen.*

VIJFDE TAFEREEL

met de Generaal, de Magere Man, de Dikke Man, de Jonge Vrouw, de Oude Vrouw en de nog steeds in elkaar verstrengelde Dichter en Prostituee

*De generaal gaat achter een groene en rode lichten spuwende licht- en klankbox staan.
Met de vuisten hamert hij op alle knoppen van de box.
De vier stoelenzitters sidderen en beven
en worden in rode stralen gehuld.
Wanneer de magere man niet meer tikt
en dan ook niet meer takt,
zitten ze een ogenblik verdwaasd
met de ogen te knipperen.
Dan kijken ze elkaar aan, zijn verbaasd
alsof ze pas nu elkaars aanwezigheid ontdekken.
De dikke man staat dan recht.*

DIKKE MAN:

Wat ik deed, heb ik gedaan
uit heimwee naar een Marie Rose.
Het was vier uur in de namiddag.
De zon was warm
en waaide witte winden in mijn oog.
Toen ging ik binnen.
En zag haar liggen
in dat veel te witte bed.

JONGE VROUW:

Ik werd verkracht.
Dikke vingers kropen in mijn buik
en mijn ribben kraakten
onder de slagen van zijn harde vuist.

Ik werd bij de haren gegrepen
en over de vloer gesleept.
Navel en tepels werden
in diepe meren van pijn geworpen.

MAGERE MAN:

Ooit droomde ik van een nieuw en ver land,
van een vergeten van sneeuw en regen,
van een nooit meer moeten luisteren
naar stemmen met de klank van steen en ijs.
Ik wou er een onmetelijk rijke adonis zijn.
Bloot en blozend rood
in zachte hangmatten liggen.
Vertroeteld worden door
bruine meiden van plezier
en door witgeverfde muzikanten.
En druiven eten.
En zoete wijnen drinken.
En verder niets. Niets.

*De hele tijd al probeert de oude vrouw
zich iets te herinneren,
maar ze slaagt er niet in.
Achter de zwarte muur van haar geheugen
ziet ze hoe dode merels
vruchteloos hun stem proberen.
Ze wenkt de merels,
mompelt vriendelijke woordjes,
strooit onzichtbare kruimels
en lacht dan waanzinnig stil.
En kijkt dan op.*

OUDE VROUW:

(tot niemand) Hoe lang moet ik hier nog wachten?

ZESDE TAFEREEL

**met de Nar (die Vader Overheid wordt), de Prostituee,
de Dichter (die een Napoleon wordt) en de passief op hun
stoel zittende mannen en vrouw**

*Van achter de stilgevallen licht- en klankbox
komt nu de nar die geen nar
en die geen generaal meer is.
Hij draagt de witte bef en de
zwarte rok der rechters,
de harde muts van Vader Overheid.
Hij geeft de prostituee een handkus,
streelt met onderkoelde weerzin
de dichter over de lange haren
en gaat dan naar de stoelen.
Met de zitters praat hij (onhoorbaar
maar blijkbaar zeer gemoedelijk)
over koetjes en kalfjes.
De prostituee stoot de dichter van zich af
en schopt hem tegen de magere kont.*

PROSTITUEE:

Wat dacht je wel,
luitaard, stuk gespuis,
oproerkraaijer met woorden
van boe en ba.
Dacht je dat het
Openbaar Centrum voor
Maatschappelijk Welzijn
je de borst blijft geven?

*Ze is nu weer alleen, zoekt weer
naar niet te vinden sigaretten,
wiebelt met de kont, kijkt links, kijkt rechts
en wacht op betere tijden.*

DICHTER:

Ja. Niemand houdt van woorden.
En daarom word ik af en toe
in duistere dromen gehuld.
Dan word ik generaal.
Een die niet alleen woorden
maar ook kogels spuwt.

*Hij scharrelt zijn papier bijeen
en verdwijnt, maar komt terug als een Napoleon.
Hij zet zich neer, kruipt op handen en voeten,*

*blaft en besnuffelt de bodem.
Met de handen graaft hij in de aarde
en jubelt als hij twee doodshoofden vindt.*

NAPOLEON:

Ik heb soldaten nodig.

*Hij bekijkt de doodshoofden, zet ze naast elkaar,
is misnoegd omdat er maar twee zijn,
maar begint alvast de eerste oefeningen:
in iedere hand één doodshoofd.*

NAPOLEON:

Geeft acht!
Links, rechts, een, twee!
Links, rechts, een, twee!

*Hij zet de twee doodshoofden neer,
slaat van ongenoegen
met de vuisten op de grond
en staat dan recht.*

NAPOLEON:

Ik heb soldaten nodig.
Veel meer soldaten.
Ik vraag de narren te stemmen
over wetten en decreten
ter bevordering van
honger en werkloosheid.
Dan komen ze vanzelf.
En als ook dat nog onvoldoende is,
haal ik een Mes,
een Mes dat mij toelaat te roepen:
volg mij, of voel het zwaard
dat het hoofd van de romp laat vallen.

*Op en neer wandelend,
de Napoleonhanden op de rug,
denkt hij diep na.*

PROSTITUEE:

Kom je mee, schatje?

*Napoleon loert in haar blouse,
voelt de veerkracht van haar dijen,
kijkt somber - maar gaat dan toch maar mee.*

ZEVENDE TAFEREEL

**met Vader Overheid, de Magere Man, de Dikke Man,
de Jonge Vrouw en de wat ingedommelde Oude Vrouw**

*De gemoedelijke conversatie bij de stoelen
wordt nu plots hoorbaar.*

VADER OVERHEID:

Uiteraard, uiteraard,
lieve vrienden.
Wij zijn toch democraten.
Er is daarover een rapport gemaakt.
Een parlementaire commissie heeft
er negen maanden aan gewerkt
en stelde een zeer gedetailleerde vragenlijst op.

Hij deelt de lijsten uit.

MAGERE MAN:

Dat lijkt een zeer lovenswaardige poging
tot het geven van de al lang gevraagde inspraak.

VADER OVERHEID:

U krijgt twee minuten om de lijsten in te vullen.

DIKKE MAN:

Twee minuten? (*verbijsterd rondkijkend*) Is dat genoeg?

JONGE VROUW:

Neen. We moeten de toestand rustig kunnen bespreken.
We moeten gezamenlijk onze wensen kunnen formuleren.
Individuele vragenlijsten leiden tot versnippering en aan
snippers hebben we niets.

DIKKE MAN:

(op de vragenlijst kloppend)
En over wat gaan de vragen?
Niet over de werkvoorwaarden,
over het aantal vakantiedagen,
over het recht op weigeren
van nutteloze karweien.

MAGERE MAN:

En ook niet over
het recht om te weigeren
zich door sergeanten en chefs
tegen de kont te laten schoppen.
Neen. Ze gaan over het kopen van aflaten.

JONGE VROUW:

Over het kwijtschelden en vergeven van zonden.

DIKKE MAN:

(naar zijn handen kijkend) Zonden?

JONGE VROUW

(haar buik betastend) Zonden?

MAGERE MAN:

Twee minuten voor al onze problemen?
Het kan niet. *(tot Vader Overheid)* Kan het?

VADER OVERHEID:

Mijn lieve vriend,
ik weet haast zeker
dat het kan.
Maar een compromis is mogelijk.
U kan rustig de toestand bespreken,
met elkaar overleggen,
morgenochtend tussen acht en tien.
Geen twee minuten, maar twee uren.
Om te overleggen en om te tureluren.
Ik vraag aan het ministerie
zes procureurs om u te assisteren.

*Algemene verbazing.
De conversatie wordt
onhoorbaar verder gezet.
Ze ziet er niet erg vriendelijk uit.*

ACHTSTE TAFEREEL

met Napoleon, Vader Overheid, de Prostituee, de Jonge Vrouw, de Oude Vrouw en de twee (een beetje verontrust) op hun stoel zittende mannen

*De prostituee voor zich uitstotend,
stormt Napoleon als een wervelwind binnen.
Hij draagt een witte tulband,
maar rukt die van het hoofd
en vervangt hem door een cowboyhoed.
Hij neemt een Mes.*

NAPOLEON:

Onze aandelen en het vaderland zijn in gevaar.
En dus heb ik soldaten nodig.
Vader Overheid, ik heb soldaten nodig.
En supersnelle vliegtuigen met bommen en raketten.

*Napoleon en Vader Overheid omarmen elkaar
en geven elkaar een protocollaire zoen.
Vader Overheid neemt de weggeworpen tulband,
bedekt er de ogen mee en verdwijnt discreet.*

*De prostituee strompelt doodziek over de scène,
klampt zich tenslotte vast aan de rugleuning
van de rolstoel. Napoleon bekijkt haar met weerszin.*

PROSTITUEE:

Moedertje, moedertje.

NAPOLEON:

(met een Mes zwaaiend) Soldaten en soldiers en soldatski.

*Met het Mes verkracht de nog steeds om soldaten schreeuwende Napoleon de prostituee, de jonge vrouw en de oude vrouw in de rolstoel.
Ze schreeuwen en spartelen tevergeefs.
Onder hun kleding en tussen hun borsten vindt hij witte, blinkende poppen,
die hij triomfantelijk in de hoogte steekt.*

NAPOLEON:

Links, rechts, een, twee!
Links, rechts, een, twee!

*De verkrachte vrouwen jammeren
met ingehouden stem en betasten
hun geledigde buiken.*

NAPOLEON:

(tot de prostituee) Meekomen. Hoeren zijn belangrijk
voor het op peil houden van het moreel der troepen.

PROSTITUEE:

En wat wordt er betaald?

NAPOLEON:

Drie cent de wip.

DIKKE MAN:

Hehehe.

MAGERE MAN:

Hehehe.

*De jonge vrouw wordt door de twee mannen betast.
Ze doet vergeefse pogingen om zich te beschutten.
Ze jammert. De twee mannen zetten grinnikend
hun spelletje verder.*

*De prostituee volgt Napoleon heel gedwee
en zonder gewiebel van de kont.*

OUDE VROUW:

(tot niemand) Hoe lang moet ik hier nog wachten?

NEGENDE TAFEREEL

**met de Dikke Man, de Jonge Vrouw, de Magere Man, de
Prostituee, de Dichter en de wat ingedommelde Oude Vrouw**

*Op de stoelen is het nu weer stil.
Pijnlijk lang en diep is de stilte op de stoelen.
De licht- en klankbox begint dan plots te dampen.
Ergens klinkt, heel even maar, een zachte bel.
De stoelenzitters bedekken hun oren*

*en zitten met gesloten ogen te wachten
op wat komen zal.
De oude vrouw klaagt, plukt aan de deken
die over haar knieën ligt,
strooit weer onzichtbare kruimels
naar de merels en kreunt zachtjes.
Dan staat de dikke man recht.
Hij steekt twee vingers omhoog.*

DIKKE MAN:

Ik zweer de waarheid te zeggen, niets dan
de waarheid. Wat ik gedaan heb, heb ik niet gewild.

JONGE VROUW:

*(rechtspringend, maar zich dadelijk
weer neerzettend)* Heb ik niet gewild.

MAGERE MAN:

Heb ik niet gewild.

DIKKE MAN:

Ik heb er altijd van gedroomd een boer te zijn
met een Brabants trekpaard in de stal.
Met schapen en konijnen.
En met geiten voor artisanale kaas.
Geen grote boer dus, met knechten en meiden
en leningen van de Boerenbond,
maar een heel klein boertje
met één paard, een koe -
of misschien twee koeien -
en vier varkens om te eten.
En met een grote tuin
waarin wat wortelen en uien staan
en grote gele zonnebloemen.
En een boom of zes:
een met rode appels,
een met groene appels,
een met gele peren in de zomer,
een met bruine peren in de herfst,
een met grote blauwe pruimen
en een met sappige kersen.

*En terwijl hij dit met opgestoken vingers zegt,
is de prostituee op de achtergrond verschenen.
De met papier zwaaiende dichter achtervolgt haar,
maar hij krijgt haar niet te pakken.*

*En zo verdwijnen ze weer.
De dikke man bet zijn bezwete nek,
zet zich tevreden neer
en hult zich weer in stilte.*

TIENDE TAFEREEL

met de Jonge Vrouw (die Officier van de Vrouwelijke Weermacht wordt), de Magere Man en de Oude Vrouw

Nu staat de jonge vrouw op.

JONGE VROUW:

*(twee vingers in de hoogte)
Drieduizend zes honderd vier en vijftig dagen
ben ik getrouwd geweest.
Niet één orgasme lang,
zo kortelang en langekort en kortelang.
Ik wou, ik wou dat ik, dat ik ...*

*Tandenknarsend loopt ze naar de tafel,
vindt daar de rijkversierde
Vest en Kepie van de generaal
en wordt zo Officier van de Vrouwelijke Weermacht.
Haar ogen bliksemen, haar mond is dun en hard.
Ze schakelt de licht- en klankbox in
die harde militaire muziek spuwt.
Van achter de licht- en klankbox komt de officier
dan met de Revolver van Wraak en Vergelding
te voorschijn.
Ze sluipt naar voor
en sleurt de magere man uit zijn stoel.
Met een schuchter kinderstemmetje
begint hij te jammeren.
Hij valt op de knieën.*

MAGERE MAN:

Ik heb het niet gedaan, mevrouw de Officier.
Ik heb het niet gedaan. Ik heb het niet gedaan.

*Maar de officier is ongenadig.
Ze trekt de magere man bij de haren recht,
zet hem voor de prostitutiewand,
spreidt de benen in schiethouding*

*- en zie nu hoe haar korte dunne kleding
onder de militaire vest naar omhoog gaat
en hoe haar koude dijen even, heel even,
warm en van warmte mooi zijn -*

*en stelt hem dan terecht,
met drie korte en harde schoten.
De licht- en klankbox dampen zijn muziek,
de magere man valt neer,
de licht- en klankbox hikt
en valt dan stil.
En plots is alles stil.
Achter de licht- en klankbox is de officier
weer jonge vrouw geworden.*

*Ze trekt de magere man recht.
Samen gaan ze in een vertraagde beweging
naar de stoelen.*

*De magere man en de jonge vrouw
zitten weer vredig naast elkaar.
In diepe stilte.*

OUDE VROUW:

(tot niemand) Hoe lang moet ik hier nog wachten?

ELFDE TAFEREEL

**met de Nar (die Dokter wordt), de Prostituee en de Dichter
(die Wetenschappelijke Assistenten worden), de Dikke Man,
de Magere Man, de Jonge Vrouw en de Oude Vrouw**

*De nar lijkt nu een dokter in witte jas,
met een lamp op het hoofd.*

DOKTER:

Het wachten is bijna gedaan, mevrouw.
Het uur der waarheid is nabij.

*Hij fluit en prostituee en dichter,
(nu in de witte kleding van
wetenschappelijke assistenten),
dragen een tafel binnen,
waarop grote bladen zwart papier liggen,
waarop potten verf en lijm staan*

*en bokalen waarin vochten staan te gisten.
Een voor een worden
de dikke man, de jonge vrouw,
de magere man en de oude vrouw
door de dokter met een grote hamer
de hersenpan ingeslagen.
Plukken haar en stukken schedel
worden als hinderlijke afval
opzij gegooid.
Met zijn lange dunne vingers
graait de dokter in de schedels
en haalt er op papieren slingers
lijkende hersenen uit.*

DOKTER:

(tot de assistenten) Prepareren.

*De assistenten kleven de hersenen
op het papier en beschilderen
de bladen zwart papier met witgrijze
en met rode verf.
Ze laten een eerste blad zien.
Het lijkt een Appel of een Alechinsky.*

ASSISTENT:

Ik hoor Jan Hoet weer lachen in zijn graf.
Hij hield en houdt van kleurgeweld.

DOKTER:

Dat doen wij ook. Maar wij speuren
naar de achtergronden van de kleuren.

En hij verdiept zich in de kleuren.

DOKTER:

Rood. Een lange slinger opstandig rood.
Wat zou het zijn? Een stofzuigersnoer?

*De magere man begint te janken
en wordt door de jonge vrouw getroost.
Ze streelt zijn hoofd, bindt er haar sjaal rond.*

JONGE VROUW:

Mijn lieve A, mijn lieve Do, mijn lieve Nis,
mijn lieve Adonis.

DOKTER:

Ja, een stofzuigersnoer.
Dat verdient een nauwgezet
en grondig onderzoek.
Wat doet een stofzuigersnoer
in de hersenen van een opstandige klerk
die ooit de archiefzolder van zijn werkgever
in brand stak? *(tot de assistenten)* Onderzoeken.

*De assistenten verfrommelen het eerste blad
en steken het in een bokaal. Terwijl ze wachten
op resultaten, bestudeert de dokter het tweede blad.
De prostituee trekt een lange lok van onder de wetenschappe-
lijke muts van de dichter,
speelt er mee en doet verliefd.*

ASSISTENTE:

Je moest een dichter zijn
met lange lokken en smalle vingers,
die tere woordjes voor mij schrijft.

ASSISTENT:

(terwijl hij de assistente beschildert)
En jij moest een clown zijn
met rode bolletjes op de wangen
en een zwart bolletje op de neus.
En met witte kringen rond de ogen.

ASSISTENTE:

Ooit wilde ik een wonderdokter zijn.
Reeds als kind stelde ik me voor
hoe ik in lange zwarte gewaden zou lopen
en de witte handen leggen
op de zieke plekken van de mensen,
hoe ik bij zogende moeders
dromen te voorschijn zou toveren
en clown zijn voor de kinderen.

ASSISTENT:

(haar op de neus kussend)
Jij en ik. Twee in elkaar passende helften.
Ik wist het.

DOKTER:

Ik wist het. En hier is het bewijs.

*Op het tweede zwarte blad heeft hij
een rode hamer ontdekt. Hij steekt
het blad triomferend in de hoogte.*

Op zijn stoel krimpt de dikke man huilend in elkaar.

De jonge vrouw aarzelt - zal ze ook hem helpen?

DOKTER:

Het is uiteraard onaanvaardbaar dat het
aangeklaagde individu zelfs maar de wens
kan hebben dit instrument te hanteren.
De hamer is voorbehouden aan de koning
en aan de secretaris-generaal van de Grote Alliantie.
Er zijn wetten en decreten die het onwettig bezit
van de hamer zwaar bestraffen.

Ik ruik een moord met voorbedachten rade.
Assistenten, onderzoek dit nauwgezet en grondig.

*De assistenten verfrommelen het papier, steken het
in een bokaal en wachten op resultaten. Terwijl de dokter on-
geduldig op en neer wandelt worden de assistenten
meer en meer clown, meer en meer dichter.*

ASSISTENTE:

In mijn dromen zie ik je als dichter.
Je kijkt me aan en geeft me
lange rollen wit papier
met voor mij geschreven woorden.

En ik ben je muze.
Je opent mijn kleed,
zingt van titatepeltjes
en zuigt klank en ritme
uit mijn borsten.

ASSISTENT:

O ja.
En elke maand komt er
een cheque van het ministerie
en kan ik met een werkbeurs
(*wegdromend*) naar verre landen reizen.

Ik slaap in viersterrenhotels en bestel callgirls
bij de Little Angels Club.

ASSISTENTE:

(hoofdschuddend)

Maar schatje toch,
zo vol van woorden
en lange haren.

Is er meer dan ónze liefde nodig,
meer dan óns eigen lang en diep beminnen?

Ja?

ASSISTENT:

Kan ik de Angels laten vliegen?
Volstaat het dat wij ons tot in de nauwste plooien
kennen en herkennen? Is dat de nieuwe droom?

ASSISTENTE:

Ja. We slaan een brug tussen onze ogen.
Elkaar bekijken wordt dan het versmelten
van de verten die ons scheiden
en een voelen van hoe diep,
hoe diep onze liefde wel is.

ASSISTENT:

Kijk me aan.

ASSISTENTE:

(hem diep in de ogen kijkend)

Tussen jouw oog en mijn oog
loopt een lijn, een verbindingsweg,
een regenboog.

ASSISTENT:

(haar ook diep in de ogen kijkend)

Ik zie een landschap van sneeuw,
met toch de kleur van zonnebloemen
en de geur van paarse seringen.

ASSISTENTE:

Ja. Het is zomer.

Ze opent een parasol en wandelt op en neer.

ASSISTENT:

(de assistente met belangstelling volgend)
Hehe. Ook dat kan ze af en toe doen.
Ze tippeltappelt voor mij in zon en sneeuw.
Cheques blijven soms te lang weg.
Dan zijn er donkere dagen,
met geknor van maag en darm.
Maar we passen ons aan.
Ook al lijken we af en toe
een treurwilg in de spiegel,
we lachen toch maar onze tanden bloot.
En spelen pooier met de muze.
En zij, en zij...

ASSISTENTE:

Ik?
Ik wil gewoon gelukkig zijn.
(de assistent benaderend)
Jouw krolse kat zijn.
Gelukkig zijn. Met jou gelukkig zijn.
(ze zingt en danst met wulpse gebaren)
Al wat ik heb
en al wat ik ben
is voor en van mijn dichter.
Ik wil het brood zijn dat hij eet,
ik wil de wijn zijn die hij drinkt.
Alles wil ik zijn,
voor hem.
Voor jou.

DOKTER:

Hoe zit het?

*De assistenten schrikken op en halen gehaast
het blad uit de bokaal. De dokter bekijkt het
resultaat heel vluchtig.*

DOKTER:

Haha. Een overtuigend resultaat.
Een duidelijk misdadige hamer.
Ik weet genoeg.

*Hij wast de handen en kleedt zich als Vader Overheid.
De assistenten dragen de tafel met de bokalen weg.*

OUDE VROUW:

(tot niemand) Hoe lang moet ik hier nog wachten?

TWAALFDE TAFEREEL

met Vader Overheid, de Dichter (die nu Griffier geworden is), de Jonge Vrouw, de Dikke Man, de Prostituee, de Magere Man en de Oude Vrouw

*Vader Overheid klopt met de hamer.
De nu netjes gekamde dichter
zit naast hem en is griffier.*

VADER OVERHEID:

Stilte. Griffier, de akte van beschuldiging.

*De griffier staat op, kucht zeer gewichtig
en leest de akte.*

GRIFFIER:

Op zondag 6 december 2015, om tien over vier in de namiddag, werd in het stedelijk ziekenhuis, Koninklijke straat nummer 34, gelegen op het grondgebied van de stad Antwerpen, het lijk ontdekt van Marie Louise Victorine Adelaide Wouterman. Deze 32-jarige vrouw was vier dagen eerder met een zenuwzinking in het ziekenhuis opgenomen. Uit het onderzoek bleek dat ze met een stofzuigersnoer werd gewurgd.

*De jonge vrouw gilt, duwt een onzichtbaar gevaar
van zich af, snakt naar adem en valt dan slap
neer in haar stoel. De griffier wacht onbewogen.*

GRIFFIER:

De beklagde werd nog op dezelfde zesde december 2015, even voor middernacht, aangehouden. Albert van Zoomeren, groente- en fruitboer, wonende in de Korte Broekstraat 16 te Antwerpen, beweerde aanvankelijk het slachtoffer niet te kennen. Uit het eerste onderzoek bleek wel dat hij in november 2014 in hetzelfde ziekenhuis als het slachtoffer verpleegd werd en dat hij de gewoonten in het ziekenhuis daardoor zeer goed kende. Zo wist hij

dat op zondag het aantal aanwezige personeelsleden tot een strikt minimum was beperkt en dat men tussen 14 en 16 uur met vrij grote zekerheid het ziekenhuis kon in- en uitgaan zonder te worden opgemerkt.

DIKKE MAN:

Ik beken. Met een zware hamer en een ruim twee meter lang stofzuigersnoer begaf ik mij op 6 december 2015 naar het ziekenhuis. Ik wist niet of het slaan of wurgen ging worden en het kon me ook niet schelen. Ik handelde in opdracht.

GRIFFIER:

Aan de politie verklaarde de beklaagde dat hij de avond voordien in de Antwerpse rosse buurt betrekkingen had met de prostituee Sonja Stroman.

VADER OVERHEID:

Getuige Sonja Stroman.

De prostituee komt op, in pelsmantel en op hoge schoentjes. Ze ziet er nors uit. Telkens ze over de feiten spreekt, wijst ze (afwisselend) zowel de griffier als de dikke man aan.

PROSTITUEE:

Ja, ja. Hij is het. Ik herken hem. Ik herken hem.

VADER OVERHEID:

Beklaagde beweert dat u hem zwaar beledigde.

PROSTITUEE:

Ja, ja. En op de duur zal ik het nog zijn die de moord pleegde. Ik ken die trucjes van advocaten en van pisfisiaters. *(met nadruk naar de griffier wijzend)* Hij stond daar maar te draaien en te draaien en met zijn handen onnozel te doen. Maar daar hebben wij geen tijd voor, dat begrijp je toch wel. Het was nogal druk en er zijn maar drie kamers voor acht meisjes - ze stonden met hun kerels in de gang aan te schuiven en dat maakt mij een beetje nerveus.

DIKKE MAN:

Mij ook.

De griffier giechelt nerveus.

PROSTITUEE:

Op zo'n moment kan het niet meer zijn dan betalen
en broek uit en hopsasa en broek aan en buiten.

DIKKE MAN:

Dikke, zei ze, je ziet er uit alsof je schrik hebt.
Het is toch niet de eerste keer, zeker?

*De griffier giechelt nerveus en snuit zijn neus.
De dikke man bet zijn zwetende nek.*

PROSTITUEE:

Of is het wat anders, zei ik. Want wij maken wat mee.
Zo'n dikke. Je zou denken: holala, zo'n dikke. Maar als
ze de broek uit hebben is er een loep nodig om iets te zien.

DIKKE MAN:

Leg je daar maar neer, zei ze, ik zal je horloge
wel eens opwinden. Maar het moet een beetje
rap gaan, he kerel. Er is alleen voor een vluggertje betaald.

PROSTITUEE:

En wat kan ik er aan doen als zijn horloge niet wil tikken?

DIKKE MAN:

Ik lag daar op dat smerige bed ...

MAGERE MAN:

... en dacht plots aan de lange rijen
keurig opgeborgen en nog niet
gedigitaliseerde archieven
op de zolder van de Grote
Verzekeringsmaatschappij NV
waar ik nu al achtduizend vierhonderd
dagen werk, en er misschien gelukkig
zou kunnen zijn als daar niet die vrouw was,
die al eeuwen klaagt en zeurt

over het bijna onveranderlijk en steeds
hetzelfde onnozele loon.

OUDE VROUW:

(tot niemand) Hoe lang moet ik hier nog wachten?

PROSTITUEE:

Niet lastig zijn, moeder.
Voor ons is het ook niet leuk.

DERTIENDE TAFEREEL

**met Vader Overheid, de Griffier, de Prostituee, de Dikke
Man, de Magere Man, de Jonge Vrouw en de Oude Vrouw**

De griffier knikkebolt. Vader Overheid hamert.

VADER OVERHEID:

U kan gaan, mevrouw.

*De prostituee bedankt met een professioneel verleidelijke
glimlach en zet zich dan op de achtergrond neer -
ze wordt een kind dat zich verschuilt in een
baarmoeder van weemoed.*

VADER OVERHEID:

(tot de griffier) Ga verder, ga verder.

GRIFFIER:

(na een geeuw) Op zestienjarige leeftijd kwam beklaagde
in dienst van de grote Verzekeringsmaatschappij NV.
Hij werd jongste bediende in het archief, werkte
tot ieders tevredenheid en leerde er ook zijn toekomstige
vrouw kennen. Slechts weinigen wisten dat hij toen
al een regelmatig bezoeker van duistere kroegen was.

DIKKE MAN:

Inderdaad, mijnheer de voorzitter.
Ik heb hem in de rosse buurt ontmoet.
We gingen samen een pils drinken.

MAGERE MAN:

Ik dacht: misschien weet hij wel
waar er een zacht meisje te vinden is,
een die niet klaagt en zeurt,
een meisje met veel geduld
en met mollige borstjes.
Die zijn niet gemakkelijk te vinden,
mijnheer de voorzitter.

VADER OVERHEID:

Ja, ja. Dat weten we.
Stilte, of ik laat de zaal ontruimen.
Wat vertelde hij over zijn vrouw?

DIKKE MAN:

Sla haar de kop in, zei hij.

*De jonge vrouw ontwaakt sidderend,
laat de tanden zien en stoot hysterische
klanken uit. Ze staat recht, danst wulps
en kruipt dan op de knieën van de dikke man.
Ze likt zijn oren, weent en lacht en lacht en weent.
De magere man kijkt met verbijstering toe.*

MAGERE MAN:

Ik heb haar inderdaad nooit begrepen,
mijnheer de voorzitter.

*Hij haalt een hamer uit zijn binnenzak
en slaat de jonge vrouw het hoofd in.
Ze valt dood neer aan de voeten van de dikke man.*

VADER OVERHEID:

Ik wil herinneren aan dat zeer belangrijke gebod:
behalve op het slagveld, zult gij niet doden.
Deze gruwelijke misdaad roept om wraak.
De maatschappij moet beschermd worden.

OUDE VROUW:

(tot niemand) Hoe lang moet ik hier nog wachten?

VADER OVERHEID:

Niet lang meer.
De misbruiken moeten uitgeroeid worden.
Twee en soms drie pampers per dag, gratis insuline,
stampot met worst en tafelbier,
en dat al meer dan drieduizend dagen lang.
Dat kan het nationaal budget niet aan.
Defensie en aandeelhouders gaan voor.

OUDE VROUW:

(tot niemand) Hoe lang moet ik hier nog wachten?

VADER OVERHEID:

Niet lang meer.

*(hij tooit zich met de witte tulband
en legt plechtig de hand op het hart)*

Ik veroordeel haar tot de doodstraf.

*Terwijl Vader Overheid de tulband weer op de tafel gooit,
veren de magere man, de dikke man en de jonge vrouw recht
en applaudisseren: leve de Overheid, leve de Orde, leve de Tucht.
De griffier gooit een grote zak op hun juichende handen.
Ze steken de oude vrouw tot aan de nek in de zak.
Ze snoeren de zak toe. De doodstrijd duurt niet lang.*

*Terwijl de oude vrouw sterft, kermt het schokkende lichaam
van de prostituee erbarmelijk in het ei van haar eenzaamheid.
De griffier grabbelt naar alle op tafel liggende hoofddeksels.
Hij zet de cowboyhoed op het hoofd van de magere man,
de Napoleonhoed op het hoofd van de dikke man,
de generaalskepie op het hoofd van de jonge vrouw
de zotskap op het hoofd van Vader Overheid
en de tulband legt hij op het eigen hoofd.
In paradepas gaan vader Overheid, de magere man,
de dikke man en de jonge vrouw af.
De griffier volgt hen
en sleept de zak met de oude vrouw achter zich aan.
De van militaire muziek dampende licht- en klankbox
valt dan plots stil. Ook in het ei van de prostituee
heerst de stilte.*

VEERTIENDE TAFEREEL

**met de Dichter, de Prostituee, de Nar, de Dikke Man
(met Napoleonhoed), de Magere Man (met cowboyhoed)
en de Jonge Vrouw (met de generaalskepie)**

*En daar is de dichter weer, met de rollen papier
en het lange haar, de viltstift en het groot verdriet.
Hij klopt op het ei van de prostituee.*

DICHTER:

(op zijn knieën bij de prostituee)

Doe open schat, doe open,
ik kreeg een cheque van het
Ministerie van Cultuur en Aanverwante zaken.

Tussen je tedere borstjes wil ik
bankbriefjes wenen, tot de cheque op is.
Want soms zijn borstjes belangrijker dan cheques.

PROSTITUEE:

(met gesloten ogen)

Kom in mijn ei, mijn dichter.
Blaas woorden van tederheid in mij.
Bevrucht mij met verbeelding.

Ik voel mij plots aan dichters nauw verwant.
Al wat ijdel en vals is wil ik van mij afstoten.
Nu mijn moeder dood is, heb ik plots geen
behoefte meer aan spiegels en oorringen,
aan crème de jour en crème de nuit,
en alle andere tralala die schijtmeneren
zo graag likken.

Hou je geld, mijn dichter. Koop er wit papier mee.
En de beste stiften die er zijn.

(nu met geopende ogen)

Ik wil een kind baren,
een dichter,
een wereld
van tederheid en eenvoud.
Kom.

*Ze neemt de dichter vast, ze omklemmen elkaar,
worden samen één groot ei van tederheid.*

De licht- en klankbox ontwaakt. In paradepas komen

*de dikke en de magere man en de jonge vrouw op.
Uit hun ogen straalt een gerobotiseerde en koude kracht.
Door een teveel aan hoogmoed zien ze het ei niet
en verdwijnen weer.*

*Dichter en prostituee rollen uit elkaar.
Ze kreunen zachtjes en wuiven hun orgasme na.*

DICHTER:

Ha, wat doet het goed.

PROSTITUEE:

Ja, schatje, het leven kan mooi zijn.

DICHTER:

Eigenlijk had ik boer willen zijn.

PROSTITUEE:

Dichter en boer, dat klinkt muzikaal.
(enthousiast) We gaan naar het platteland,
naar het nu lege huisje van mijn dode moeder.

DICHTER:

Is er een tuin?

PROSTITUEE:

O ja. Een lange, brede tuin. Verwaarloosd nu.
Maar met vochtig-warme aarde en veel groen.

*De dikke Napoleon, de magere cowboy en de
vrouwelijke generaal (nu weer met de revolver
van de Vergelding in de hand) komen terug
en marcheren op en neer. Hun borsten
hangen vol blinkende decoraties.*

De huppelende nar probeert hen te volgen.

De vrouwelijke generaal spuit traan- en zenuwgas.

*Hoestend en kuchend kruipen dichter en prostituee
uit de dampen. Ze botsen tegen de benen van de nar,
die een Achterdochtige Bel laat klingelen.*

NAR:

Halt. Wie zijn jullie?

DICHTER:

(een beetje stotterend) Ik ben de dichter.

PROSTITUEE:

En ik ben zijn zwangere vrouw.

NAR:

Sta op.

Hij betast de buik van de prostituee.

Ik voel het nieuwe leven.

DICHTER:

Nu al?

Het maken van een vers duurt langer.

NAR:

(de buik van de prostituee nog eens betastend)

En is het wel het Zaad van de Dichter
dat hier naar nieuwe wegen zoekt?

PROSTITUEE:

Ja, meneer.

NAR:

Heeft het daar niet een beetje
li en la en lo
en na en po
en vooral veel
leonnnetjes geregend?

PROSTITUEE:

Nee, meneer.

DICHTER:

We gaan naar het platteland, meneer.
We zullen er kinderen en bonen zaaien.

PROSTITUEE:

En verse geitenkaasjes maken.

DICHTER:

En af en toe een vers over
Hoe Mooi
en hoe Minder Gek
het Allemaal
kan zijn.

NAR:

Ja, ja. De dichters.
Ik zou toch mijn haar
wat korter knippen
als ik jou was.
(naar de stoelen wijzend)
Maar zit hier neer,
in afwachting van de
met zes signatures en stempels
goedgekeurde Vergunning
om naar het verlangde platteland te gaan.

PROSTITUEE:

Vergunning?

DICHTER:

Is er een vergunning nodig?

NAR:

Vanzelfsprekend.

*De dichter en de prostituee zetten zich op de stoelen
en doen verliefd. De nar bestudeert hun achterhoofden.
Luidt dan zachtjes de Bel.*

NAR:

Die twee moeten we in het oog houden.

*Maar de twee horen het niet.
De nar loopt de nu afmarcherende
Ordehandhavers achterna.
En dan is het even heel stil.*

DICHTER:

Hoe lang moeten wij hier wachten?

PROSTITUEE:

Zijn ze weg?

De dichter kijkt om en knikt.

PROSTITUEE:

Dan zijn wij ook weg. Ons wacht
een Tuin met Warme Aarde.

DICHTER:

Met bonen en wortelen. En zonnebloemen.
Daar is een mooi vers over te maken.
Geen vers met klachten over lege portemonnees
en andere in parlementen gestemde bagatellen.

PROSTITUEE:

O ja. Een vers dat zingt
van vrijheid en van blijheid.

DICHTER:

Van vrijheid en blijheid.
Van liefde.

DICHTER EN PROSTITUEE:

Van liefde.

In de verte dreigt een nog gedempte militaire muziek.

*Maar vol Geloof, Hoop en Liefde
wandelen de verliefden langzaam weg.*

Een wandelend Ei der Toekomst.

Ondanks alles.